

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Aan de Minister van Justitie en Veiligheid

nota

Wijziging Wet Publieke gezondheid (verplichte quarantainemaatregel)

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

(10)(2a)
(10)(24)(1)(240)(20)(2e)
(10)(24)(1)(240)(20)(2e)

Datum
21 augustus 2020

Ons kenmerk
3008330

1 Doel nota

Ter informatie

2 Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

U heeft tijdens het stafoverleg DWJZ van dinsdag 18 augustus jl. verzocht nader geïnformeerd te willen worden over de wijziging van de Wet publieke gezondheid (verplichte quarantainemaatregel) en in het bijzonder in te gaan op de handhavingsaspecten en de verhouding met het gelijkheidsbeginsel. Deze treft u achterliggend in twee aparte annotaties aan.

Wij (+DGRR) bespreken dit graag nader met u in het stafoverleg van di 25/8 a.s., met het oog op de verdere standpuntbepaling later in die week (ACC, ambtelijk overleg VWS)

3 Toelichting op het advies

Inhoud wetsvoorstel

- Het wetsvoorstel voegt een nieuw artikel (artikel 35a) in om het mogelijk te maken dat een quarantainemaatregel kan worden opgelegd bij inkomende reizigers vanwege het feit dat zij uit een hoogrisicogebied komen.
- Bepaald wordt dat in de situatie dat er een pandemie is van een infectieziekte behorende tot groep A, zoals het geval is met covid-19, reizigers uit hoogrisicogebieden die aankomen in Nederland, aan een gedwongen quarantainemaatregel kunnen worden onderworpen.
- Daarbij wordt geen onderscheid gemaakt naar het vervoersmiddel dat hiervoor wordt gebruikt. Het is evenwel duidelijk dat in de praktijk niet bij elk vervoersmiddel een gelijke aanpak zal kunnen worden bereikt. Voor trein- en busverkeer is er een afhankelijkheid van medewerking van de vervoerexploitanten. Voor andere vervoersmiddelen, zoals autoverkeer,

- lijken verdere aanpalende maatregelen, zoals grenscontroles een voorwaarde voor een haalbare uitvoering.
- De hoog risicogebieden worden bij ministeriële regeling in overeenstemming met de Minister van BZ aangewezen. In de ministeriële regeling waarin hoogrisicogebieden worden aangewezen wordt ook de periode opgenomen waarin de inkomende reiziger in het hoogrisicogebied dient te zijn geweest.
 - Er is voorzien in een strafbaarstelling waarbij is aangesloten bij de huidige systematiek van de wet. Overtreding van de verplichte quarantaine-maatregel is strafbaar gesteld als misdrijf (max. gevangenisstraf ten hoogste vier jaar of geldboete van de vijfde categorie).

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

Datum
21 augustus 2020

Ons kenmerk
3008330

4 Kernpunten handhaving en gelijkheidsbeginsel

Rechtsbescherming/handhaving: zorgpunten

- Het belangrijkste zorgpunt zit rond grote aantallen: als er grootschalig verplichtingen worden opgelegd leidt dit mogelijk tot capaciteitsproblemen bij OM, rechtspraak en rechtsbijstand. Dan zullen er ook financiële en werklastconsequenties zijn. Bij vertraging wordt rechtsbescherming al snel illusoir omdat de (kortdurende maatregel dan al beëindigd is).
- Bij de rechtsbeschermingsregeling in de Wpg lijkt niet gedacht te zijn aan massale toepassing. Schaarse rechterlijke capaciteit (en rechtsbijstand) lijkt beter benut te kunnen worden dan in het voorzien van een stempel (erg veel inhoudelijk toetsen in het individuele geval kan de rechter niet) voor een niet al te ingrijpende (thuis)quarantaine, die zeer kort daarna al weer beëindigd wordt. Dat kan ook het gezag van rechterlijke uitspraken aantasten. Bestuurlijke handhaving zou een betere route zijn.

Gelijkheidsbeginsel

- Het is zeer waarschijnlijk dat het recht op gelijke behandeling niet het grootste discussiepunt bij dit wetsvoorstel zal vormen (zie bijlage 2).
- Het onderscheid of de willekeur die als ongewenst effect zou kunnen ontstaan bij de uitvoering van de voorgestelde maatregelen zullen vanuit mensenrechtelijk perspectief vermoedelijk wel problematisch zijn bij de onderbouwing van de effectiviteit en daarmee de noodzaak van de maatregelen in het kader van andere bepalingen van het EVRM, zoals het recht op vrijheid, de vrijheid van verplaatsing en het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Het is nodig dit laatste nader uit te werken in de memorie van toelichting.

5 Politieke en bestuurlijke context

De quarantaineplicht is op 12 augustus aan de orde gesteld een debat met de TK. De Minister van VWS heeft toegezegd nader onderzoek te doen naar een quarantaineplicht en de Kamer rond 1-9 hierover nader te informeren.

Desgevraagd gaven onze VWS-collega's informeel aan dat zij verzocht hebben om een gesprek met minister VWS over het wetsvoorstel. Veel van onze aandachtspunten worden gedeeld, en er zijn dus ook andere kritische adviezen zoals van de GGD. Verder is naar verluidt nog niet helder waar dit wetsvoorstel op uit is: een soort last resort voorziening als het niet anders kan (net als de nu al bestaande mogelijkheid voor gedwongen quarantaine), of een daadwerkelijk

nieuwe beleidslijn. Dit bepaalt natuurlijk ook de mate van doorwerking in de handhaving. Men hoopt op meer helderheid begin volgende week. Dit zal ook bepalend zijn voor het verdere proces richting MR.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken en
Wetgevingsbeleid

6 Communicatie

Zie punt 5.

Datum
21 augustus 2020

Ons kenmerk
3008330

7 Afstemming

DWJZ/JZW/mensenrechtencluster
DGRR

8 Bijlagen

1. Bijlage handhaving
2. Bijlage grondrechten/gelijkheidsbeginsel
3. Motie inzake Wpg